

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobkyně**: W. X. F.**, zastoupené Mgr. Lilianou Vochalovou, advokátkou se sídlem nám. I. P. Pavlova 3, 120 00 Praha 2, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra** se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, proti rozhodnutí ze dne 28. 4. 2003, č. j. OAM-3147/VL-19-ZA08-2002, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 7. 2004, č. j. 55 Az 682/2003-30,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 28. 4. 2003 neudělil žalovaný žalobkyni azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu; zároveň vyslovil, že se na žalobkyni nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

V žalobě proti tomuto rozhodnutí žalobkyně citovala četná ustanovení správního řádu, která žalovaný podle ní porušil; porušeno bylo též ustanovení § 12 zákona o azylu. V doplnění žaloby pak uvedla, že opustila vlast kvůli mimořádně tíživé životní situaci bez jakékoliv přijatelné perspektivy do budoucnosti. Ačkoli nesplňuje důvody pro udělení azylu podle § 12, s ohledem na její situaci by jí měl být udělen azyl z humanitárních důvodů

podle § 14 zákona o azylu. Žalobkyně proto požádala soud, aby přehodnotil stanovisko žalovaného v tomto směru.

Krajský soud v Brně žalobu zamítl rozsudkem ze dne 24. 3. 2004. V řízení před správním orgánem neshledal žádné vady a přisvědčil žalovanému i v právním posouzení věci: žalobkyně totiž požádala o udělení azylu toliko ve snaze vyřešit své ekonomické potíže v zemi původu a legalizovat svůj pobyt v České republice.

Proti zamítavému rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) včas kasační stížnost. Domnívá se jednak, že žalovaný nezjistil spolehlivě stav věci a řádně neodůvodnil způsob, jakým užil své správní uvážení [§ 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního – dále jen „s. ř. s."]. Založil své rozhodnutí pouze na stěžovatelčině výpovědi, na zprávách ministerstva zahraničních věcí USA o dodržování lidských práv v Číně za roky 2002 a 2003 a na aktuálním zpravodajství ČTK; tyto zdroje však poskytují informace zcela všeobecné.

Nesprávné posouzení právní otázky [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] spatřuje stěžovatelka v tom, že krajský soud se nezabýval tím, zda správní uvážení žalovaného nepřekročilo meze zákona a zda je žalovaný nevyložil příliš úzce s ohledem na to, že smyslem zákona o azylu je posoudit individuálně situaci každého žadatele. Žalovaný obvykle nebere zřetel na výlučně ekonomické důvody uváděné v žádosti o udělení azylu; soud by však v rámci přezkumu měl zvážit, zda v některých případech nemohou být právě tyto důvody posouzeny jako důvody humanitární ve smyslu § 14 zákona o azylu. To soud neučinil: pouze konstatoval závěry, k nimž dospěl žalovaný. Nevzal v úvahu to, že stěžovatelka by se po návratu do vlasti ocitla ve velmi tíživé životní situaci; jak ostatně vyplývá z rozhodnutí žalovaného, humanitární situace v ČLR není uspokojivá a velká část obyvatel žije v absolutní chudobě. Zvláštní osobní poměry stěžovatelky spolu se situací v zemi jejího původu tak zakládají humanitární důvody, pro něž by měl být stěžovatelce udělen azyl.

Stěžovatelka proto navrhla, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek Krajského soudu v Praze a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Závěrem stěžovatelka požádala o to, aby její kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek; tato žádost se však – s ohledem na zamítnutí kasační stížnosti – stala bezpředmětnou.

Kasační stížnost není důvodná.

Výtka směřující vůči dokazování ve správním řízení a způsobu odůvodnění správního rozhodnutí neobstojí. Žalovaný provedl ve věci dostatečné dokazování; použil k tomu nejen stěžovatelčinu žádost o udělení azylu a protokol o pohovoru, který byl se stěžovatelkou proveden podle § 23 zákona o azylu, ale též zprávy o celkové situaci v Číně ze zdrojů Ministerstva zahraničí USA a České tiskové kanceláře. V řízení o udělení azylu užívá žalovaný takových důkazních prostředků standardně a soud proti tomu nic nenamítá: tyto prostředky totiž umožňují správnímu orgánu seznámit se jak s obecnou situací v zemi původu, tak s konkrétním životním příběhem žadatele a s okolnostmi, které jej vedly k odchodu z vlasti. Není tedy zřejmé, v čem stěžovatelka spatřuje nedostatečnost dokazování, resp. jak a čím by chtěla dokazování doplnit. Ve správním řízení ostatně doplnění důkazních

prostředků nenavrhla, ač k tomu měla možnost, a nemůže se tak domáhat nového dokazování v řízení před soudem.

Ani námitce nedostatečného odůvodnění, směřující zejména proti závěru o neudělení humanitárního azylu, soud nepřisvědčil. Je sice pravda, že jediná věta v odůvodnění, podle níž správní orgán v případě žadatelky po posouzení její osobní situace a poměrů v zemi její státní příslušnosti humanitární azyl ve smyslu § 14 zákona o azylu neuděluje, působí dosti stručně; ta část výroku, která se týká nesplnění podmínek podle tohoto ustanovení, ovšem obstojí s přihlédnutím k ostatním pasážím odůvodnění. Žalovaný zde dokládá, že životní úroveň čínských venkovanů je obecně nižší než životní úroveň obyvatel měst; počet obyvatel Číny, kteří žijí v chudobě, přitom činí řádově desítky až stovky milionů. Z toho se podává, že stěžovatelčinu životní situaci rozhodně nelze považovat za mimořádnou (ostatně sama stěžovatelka při pohovoru potvrdila, že v podobné situaci jako ona se nacházejí všichni lidé z téže oblasti). Dále pak žalovaný podrobně popsal motivy stěžovatelčina odchodu z vlasti, které byly výlučně ekonomické povahy, a zdůraznil, že ekonomické potíže, jež zakoušela žadatelka, postihují stejnou měrou většinu obyvatel stěžovatelčiny vlasti. Konečně poukázal na to, že stěžovatelka podala žádost o udělení azylu až po několikaměsíčním pobytu v České republice, což svědčí o účelovosti její žádosti. Z tohoto shrnutí velmi zřetelně plyne, že stěžovatelčin případ není případem hodným zvláštního zřetele, jak to vyžaduje ustanovení § 14 zákona o azylu, nýbrž případem zcela běžným.

Bylo by zřejmě vhodnější, kdyby žalovaný své rozhodnutí přehledněji strukturoval a i již řečené v případě potřeby a v nezbytné míře rekapituloval, aby jeho rozhodnutí získalo na přesvědčivosti; forma odůvodnění, již zvolil, a jistá strohost jeho vyjadřování však ve stěžovatelčině věci neměla vliv na zákonnost jeho rozhodnutí.

Co se pak týče námitky vůči krajskému soudu, který podle stěžovatelky opomněl posoudit, zda žalovaný při rozhodování dodržel meze správního uvážení, nelze se s ní ztotožnit: i když se stěžovatelka zaštiťuje slovy zákona, přece si je nesprávně vykládá. Formuluje svou námitku tak, jako by napadala jen procesní postup soudu, ve skutečnosti však od soudu žádá, aby posoudil tvrzenou mimořádnost její situace odlišně od žalovaného a vyvodil z toho jiný důsledek; to ale není možné a krajský soud ve svém rozhodnutí vysvětlil, proč. Nepříznivou ekonomickou situací, již stěžovatelka popsala a již považovala za možný humanitární důvod pro udělení azylu, se správní orgán zabýval; zjistil však, že tento jev postihuje velkou část čínské společnosti, a logice jeho uvažování tedy nelze nic vytknout, pokud jej nezhodnotil jako okolnost hodnou zvláštního zřetele.

Ostatně ani po procesní stránce soud nepochybil a možnostem a postupu správního orgánu při udělování azylu z humanitárních důvodů se věnoval řádně. Stěžovatelka se ve svých výtkách mýlí, má-li za to, že soud nepřezkoumal dodržení mezí správního uvážení. Poukáže-li soud (na čtvrté straně odůvodnění) na pravidla pro soudní přezkum správního uvážení a následně konstatuje, že za splnění požadovaných předpokladů užití správního uvážení (dodržení zákonných mezí, soulad s pravidly logického usuzování a řádný procesní postup při zjišťování premis konečného úsudku) nemůže soud ze zjištěných skutečností dovozovat jiné závěry, je z toho patrné, že tak vyvrací konkrétní stěžovatelčinu

námitku. Ať si je tato pasáž formulována obecně, právní názor soudu na výrok podle § 14 zákona o azylu vyslovený ve stěžovatelčině věci je z ní jasný.

Stěžovatelka se svými námitkami neuspěla. Jelikož v řízení o kasační stížnosti nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně (stěžovatelka) nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. června 2005

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu